

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. április 19.

Broj 15. Szám.

Professor-hujszkács.

Kmeta—vesznicsara té'zi nê szamo bo'zna letina, szlab pôv doszta neplácsanoga dela, nego i velke dácse, stero pri, denésnyi nisziki cênâ nyega pridelkov nevêmo kak bôde mogôcsi plácsati. Kmet sze dosztakrát nema vrêmena, nâvecskrát sze pa nesce brigati za politicsna dela poedini partájov, kí szo pravzaprav rúdarje páverszki kôl, i tak — persze — nevê, da je nyega nâbôgse delo, vértûvanye i szejanye zaman, csi pridelka, zétve haszek rávno té vu véksem táli tá zaigrajo i kmeti more bo'zno idti. Za vsze tá dela i nevôle ta prôszta pamet'ze — szamôarzmeto — oblásztí krívi.

Poedini faktorje nisterni oblásztév'pa szvojemi pozványi verno, za kmétski interest poedini krajín vsze tiszto vcsinijo, ka je potrebno, negleôds na politicsno zahrbtnoszt. Politicsna zagriženoszt pa, kí je nê v málom táli pretirana zavolo doszégnyenoszti oszebni ambicij, túdi kak táksa scsé grajati nase vérsztvo napredûvanye, tak da bi nâsz tá politicsna-demokrátszka szkisnyáva 'ze nebi zadoszta dúsíla, na opanke szprávila. Pri vszem tom sze nemremo csúdivati, csi je za vsze tá nevôle oblászt vzéta za krívca, csi túdi escse i oblásztam podvrzeni uradniki hujszkajo kmete prôti oblásztam.

Kak nam je 'ze znáno, kak privszem drúgom túdi i pri 'zivinoreji szmo prisli v toj bojnyszkoj i pobonszkoj dôbi na konec. V-tom i v preminôcem leti szmo komaj prisli do toga, ka je túdi i oblászt mogla previditi, ka sze nam pomágoti trbê i tó za drzáve obcsno vérsztveni interest. Za té cíl sze nam je priszkrbêlo preminôcse leto stiri csísztokrvni bikôv z svicarszkoga simenthála, ár pa na ponovno pítanye srezkoga poglavarsztva veterinarszki ôddek i no na oszebno iszkanje oszkrbnikov i ponújanje g. 'zivinozdravnika szo sze za bika prevzétí szamo trijé kmeti zavzéli, je strti bik oddáni v horvatsko. Vszeedno je pa z tem 'zivinozdravník, kí sze je za nas vérsztveni sztális povzdignoti zavzeo, z ev. blamá'ze v níkelko resení bílo, v nase 'zivinoreje vugodnoszt. I ka sze gúdi?

Oblásztí organ je razreseni od blamá'ze, nam pa plemenilna potreba 'zivinoreje zadoscsena. Isztina ka nerazmetl lúdje sze zdá 'ze csemerijo, — kak vszíg-dár i netemeljitno, — mogôcse szamí szebi na skodo za priseszt-noszt. I gda je lúdi neopravicse-ni i vendar nevoscsliva csemeri-tev prôti oblásztí naperjena, té je nedopúsztívo i obszójenyá vrêd-no escse i hujszkati národ, kak-edno ogen z olíjom gasenyé, nê szamo csi csiní tó eden prôszti csílovek, nego témbôle csi csiní tó eden dr'závni szlú'zbenik, kí bi tisati prôti oblásztam escse i lódi mogo ne da — naszprotno — hujszka kak je tó csinúo g. dr. Robič gimn. professor z M. Sobote, kak zasztópnik Pribičevi-čove demokratie na té sztranke v Púconci 29-ga márcia 1925. obdrzánom gyűlési kí je erkao: „Kúhar neszmê dobíti 'zrebca, tó

nasa sztranka (!) nedopúsztí. Kaj, on, kí je 'ze bika dôbo, pa bi mu pá 'ze 'zrebca dáli, (oblászt op.) tó je szvinjarija.“

Pítamo zdá 'ze oblászt i g. ravnatela gimnazije, kak príde k tomi eden dr'závni uradník, da szí z politike táksi aktiven tao more vzéti i ka vecs, prôti, pred lúdmí v szlabom poglédi sztojé-cso, oblásztí lúdi indirektno hujszkati. Ali g. dr. Robič míszli, da Kúhara posztávi pred lúdmí v szlab pogléd sztém, da je on bika dôbo? Nê, lúdje sze sztém na oblászt razszrdíjo, náimre csi sze hujszkajo, csírávno nyim vszeedno more bídti, — z-vérsztvenoga pogléda. — sto dobí bika, dali jeszte. G. Robič bi szí premiszltí mogo kakso funkcíjo zvrzáva, kak dr'závni uradník, i nê hujszkati lúdi prôti oblásztvam, zavolo — demokratie.

Halálra ítélték két orosz tisztet.

A vranjei bíróság most ítélkezett Korolijev Petar orosz főhadnagy, a menekült oroszok kórházának parancsnoka és Nazarenko Timót kórházi szakács felett, akik — mint annakidején jelentették — meggyilkolták Sztevanovics Jordán Vranje-fürdői földmivest és feleségét. A két orosz vendégségben járt Sztevanovicséknál és a vacsora

elfogyasztása után a házaspárt a kórházi konyhakéssel lemészárolták. A bíróság a gyilkosokat halálraítélte.

Érdekes, hogy az oroszkatonatiszti becsületbíróság külön foglalkozott az ügygel és Koroliev főhadnagyt halálra, rangfosztásra és fegyver megvonásra ítélte.

Je vsze mogôcse!?

V „Mörszka Krajina“ 13. broji od dnéva 5-ga aprila (M. Kraj. je 'ze 3-ga apr. gotova bíla!) szmo kritizéráli nase prekmurszke postne mizerije. Povedali szmo obednim túdi i tó, ka mogôcse je falingo nê tak v M. Soboti iszkati, kak bole pri sparavnoszti i mogôcse nebriganoszti postne direktíje. Kak tó z zadovolnosztíjov na znánye vzmemo z pojasznila g. upravnika poste v M. Soboti, nase tozadevno prítôzbe pripoznajo i ka vecs, szo 'ze túdi vlo'zili na postno direktíjo v Ljubljani natô gledôcs predlog kak bi sze té postne mizerije v Prekmurji popraviti dalé.

Kak szmo 'ze oménili, tá odgovor g. upravnika z zadovolscsinov potrdimo, obednim pa zahválímo za tak lépi nacsrt, kí je kázípot za bôdôcsi jaksi postni obracsáj v Prekmurji. Ár szmo pa od mizerij na tom meszti píszali, odgovor szí túdi na tom meszti prineszti za dúznoszt pripísemo, i da ná vszáki zná gde je dobra vola, tak odgovor, kak vlogo na direktíjo v celótí prineszémó z pripombov, dabi pes-postonosenyé z Martjánec v Prosenjakovce predalecs, pretercseno i nevarno bílô, je bole príporocslívo prevázanye poste med té postami z vózom. Vsze drúgo je

pa prima nacsrt, pa csi bi sze vpostúvali escse i Fôkovci kak szredína edne velike okôlice.

Poglednimo zdá 'ze odgôvor i vlogo v originálnosztí, kí sze glászi: Štev.: 484. Pošta v Murski Soboti. Murska Sobota, dne 4. aprila 1925. Slavnému uredníštvo časopisa „Mörszka Krajina“ v Murski Soboti.

Opravičeno kritiko pošne zveze s pošto v Prosenjakovcih smo podprli s predlogom za čimprejšnjo izvedbo in jo poslali direktíji pošte.

Opravičene zahteve prekmurskega prebivalstva glede zboljšanja p. zvez smo našteji v 9 točkah ter prošili za takojšnjo odpomoč pri lahko izvedljivih točkah, ostali nedostatki pa da se odpravijo v teku leta.

Prepis predloga prilagamo.

Upravnik:

J. ČUČEK

Br.: 484. * Pošta v Murski Soboti. Predmet: Pošne zveze in razmere v Prekmurju. M. Sobota, dne 4. IV. 1925. DIREKCIJA POŠTE IN TELEGRAFA v Ljubljani.

V priloženem časopisu tedniku „Mörszka Krajina“ štev. 13 z dne 5. aprila 1925 je pod nadpisom „Je vsze mogôcse“ kritika pošne zveze s pošto v Prosenjakovcih in o poštnih zvezah v Prekmurju sploh.

Pisec kritikuje, da dobiva pošta v Prosenjakovcih samo trikrat na teden pošte in še to s peško hojo, medtem ko je imela prej dnevno vozno pošto iz Murske Sobote v Prosenjakovce.

Da se temu odpomore in da bo konec napadov po časopisih glede poštnih zvez, prosimo direktíjo:

a) da pospeši uvedbo avtomobilskega prometa Murska Sobota—Martjanci—Bogojina—Dobrovnik—Dolnja Lendava mesto—Dolnja Lendava kolodvor,

b) da se uvedejo direktni sklepi Murska Sobota—Prosenjakovci, kí bi se do Martjancev prevažali s poštnim avtomobilom, med Martjanci in Prosenjakovci pa da se uvede dnevna poštna zveza s pešhojo.

Nadalje prosimo direktíjo:

A) V kraje Moravci in Tešanovci dostavnega okoliša Martjanci naj se uvede dnevna dostava na dom. Moravci štejejo 725, Tešanovci pa 887 prebivalcev: prvi kraj je oddaljen od Martjancev 2-8 km. drugi pa 4-6 km. in ležita oba na glavni cesti v isti smeri. Oddaljena sta ena od drugega samo 2-1 km.

B) da se uvede z vsemi pošdami v Prekmurju vsaj enkratna dnevna zveza (Bodonci je nimajo).

C) Da se otvori čimprej pošta in telefon v Hodošu.

D) Da se otvori pri pošti v Dobrovniku, kí je važno in že staro trgovsko središče, telefonska centrala ali pa vsaj telefonska javna govorilnica.

E) Da se otvori pošta v Mačkovcih, v dostavni okoliš te pošte pa bi naj spadale občine: Mačkovci, Proseč-kaves, Poznanovci, Kušanovci, Dankovci, Moštjanci, Košarovci, Otovci in Vidonci.

F) Da se pošta v Gornji Lendavi spoji z dnevno vozno pošto v Mačkovce na postajo k poštni ambulanci (Gornja Lendava je stari trgovski centrum).

G) Da se uvede čimprej direktna ambulanca Maribor—Hodoš (In ne samo kakor do sedaj, do M. Sobote.)

H) Da se uvede med Mursko Soboto—Cankova—Rogaševci dnevni auto-poštni promet (zato je priporočljiv majši tip kakor Opel, Magirus, Fiat).

I) Da se otvori pri pošti v Puncocih telefonska javna govorilnica, za katero se ta kraj z večjimi tovarnami za opeko, kí zalagajo celo Prekmurje, že leta in leta poteguje in do sedaj brezuspešno. — (Spisi morajo ležati v Beogradu.)

Če hočemo zadovoljiti prekmursko prebivalstvo in spraviti pošne razmere tukaj v tako stanje, kakor je bilo pred vojno moramo gorinavedene točke izvesti.

To so glavne točke glede zboljšanje poštnih zvez in poštnih razmer v Prekmurju in dokler se to ne bo izpolnilo prebivalstvu Prekmurje, kí šteje 100.000 ljudi, ne bo konec kritiziranja poštnih razmer v Prekmurju.

Direktíjo prosimo, da prične takoj delati na tej vsaki posamezni točki in da izvedljive isvede takoj, ostale pa v teku leta.

Upravnik pošte:

J. ČUČEK

Az államhűségről.

A nacionalista pártok fő ütő kártyája, érinti ez legjobban a demokratákat, az, hogy ők, illetve a benne levők, az egyedüli államhű párt, minden más párt többé-kevésbé államellenes, s mert ez a párt megfelelő sajtóval is rendelkezik, s mi több a kormány-szerv bizalmát is élvezi, találkszik sok-sok idealista, kik a „nacionalisták” államhűsége mellett esküt tesznek. De nézzük csak mennyiben van nekik igazuk.

Szerintünk államhű, jobban államalkotó az, ki új javakat illetve jókat alkot, hogy azzal az állam haladjon úgy gazdaságilag, mint kulturában. Azért el kell ismernünk azt, hogy legállamhűbb, illetve alkotóbb eleme mai államunknak — a földmives. Földmives teremtetten meg az aktív kereskedelmi mérleget, ő nyomta el az elégedetlenséget, mert adott elegendő kenyeret és ő adja az államnak az erőt, mellyel még a legrosszabb politika és kedvezőtlen adminisztráció mellett is mozoghatunk. A földmives mellett nem szabad megfeledkeznünk azonban a többi gazdasági szervekről sem, kik az ipar és kereskedelem mai nivójának emeléséhez nem kis mértékben járultak hozzá. Hol volna a mi államunk, ha éppen a gazdasági rétegek nem segítenék abba, hogy megfelelő adóalapra szert tegyen! Mi földmivesek s gazdasági körök általában vagyunk az államalkotó elem, mert éppen és csak mi adtuk meg az alapját az államnak a konsolidációra, az állandósításra. Csak sokkal utánunk jönnek, mint államalkotó elem, számításba pártok, illetve ennek politikai exponensei s ráadásul mindennek még nagyon is minimalis mértékben. Éppen azért ezen pártok államalkotó voltáról csak erősen viszonylagos mértékben beszéljünk.

Nemkülönben mondhatjuk a pártokra is, hogy csak az államalkotó párt, amely az állam javáért valamit tényleg tett is. Miután pedig s éppen arról a nacionalista, illetve demokrata pártról nem mondhatjuk el ezeket, mely legjobban kiabálja, hogy ő az egyedüli államalkotó és fenntartó párt, nem is írjuk alá ezen állítását, hanem ellenkezőleg, állítanunk kell azt, hogy éppen tőlük ered minden baj és gonosz, ami a tulmegadóztatás miatt az adófizetőt a porbadönti, de viszont az államgazdálkodás nem a legprimább mérlegét állítja elé. A mérleg, mely e tekintetben élénk állítatik, minden más csak nem örvendős, éppen azért ezen pártok és hasonló pártoknak leghelyesebb és legokosabb cselekedete az volna, ha az államhűség, alkotás és fenntartás osztálybatorozása felett a rendes munkára és ténykedésre térnének át, mert hogy ez a titulus őket illethessen

meg, illetve ők csak maguknak vindikálják e tekintetben az elsőbbséget, éppen a fentiek alapján, tul van a kritikán. Vagy ha csak azért vindikálják maguknak ezt a jogot, mert az adózók túlterhelésével (a múlt évben is 160%-al több adót szedettek be) fizetették meg jól magukat, akkor aláírjuk, de semmi esetre sem azért, mert ők nacionalista cimbe burkolódzva akarják magukat annak minősíteni.

Semmiképpen sem áll pedig az, hogy államalkotó és fenntartó csak az lehessen, aki a sovinizmus határait is túlhaladó „nacionalizmusnak” nevezett bloknak a tagja illetve hive. Alkotó, fenntartó csak az lehet, ki a köz javára alkot, művel valamit, nem pedig mint ezeknél szokásban van — rombolni és embereket kizozni, talán csak a saját pártcéljaik elérése véget, ami végre is nem dicsőség. Ennek a neve bürokrácia és korupció nem pedig államhűség.

Herriot benyújtotta a köztársaság elnökének a kormány lemondását.

A szenátus pénteken a pénzügyi helyzetről folytatta a vitát, amelynek során Francios-Marshall, a Poincaré-kormány volt pénzügyminisztere élesen támadta a kormány pénzügyi politikáját.

A beszédre Herriot válaszolt és kijelentette, hogy nem tartja helyesnek erről a nyilvános vitát, mert a pénzügyi helyzetről most legfeljebb a parlament bizottságának bizalmi ülése lehetne szó. Kéri a szenátus bizalmát, hogy végrehajthassa a pénzügyi szándékát.

Ezután Poincaré beszélt, aki összehasonlította kormányának munkáját a mostani kormányéval. Kétségbevitte Herriot érdemeit a költségvetés egyensúlyának helyreállítása körül.

A vita után az elnök előterjesztette a kormány napirendi indítványát, amelynek során 156 szavazattal 132 ellenében elvetették a kormány javaslatát. A második szavazásnál 163 szavazat esett a kormány ellen.

A szavazás után a kormány tagjai azonnal a külügyminiszteriumba mentek ahol aláírták a kabinet lemondásáról szóló okmányt. Este tíz órakor Herriot a kabinet tagjaival az Elysée-palotába ment, ahol a lemondás együttesen átgyújtották Doumergu elnöknek.

Végleg megghiusult

az orosz — magyar kereskedelmi szerződés terve.

A Magyar Távirati Iroda a következő félhivatalos jelentést adta ki: — Minthogy március végén nyilvánvalóvá vált, hogy az 1924 szeptemberében megkötött magyar — orosz szerződés, az 1925. évi április 12-ikében megállapított határidőre nem lesz ratifikálható, a magyar kormány javaslatot tett e határidőnek hat hónappal való meghosszabbítására. Az orosz kormány az elhalasztáshoz azzal a feltétellel volt hajlandó hozzájárulni, ha a szerződésben foglalt legtöbb kedvezmény elve elejtetik. A magyar kormány, tekintettel arra, hogy a szerződés legfontosabb része a legtöbb kedvezmény, olyan értelemben válaszolt, hogy ilyen módosítással nem volna

módjában a szerződést ratifikáltatni.

E közléssel kapcsolatban beavatott helyen a következő nyilatkozatot tették; A magyar kormány annak idején éppen a legtöbb kedvezménynek Magyarországra számára való biztosítása érdekében határozta el magát az Oroszországgal való kereskedelmi szerződés megkötésére és a kedvezmény nélkül nincs abban a helyzetben, hogy a szerződés becikkelyezését a nemzetgyűlésnek javasolja. A kormány kellő időben tette meg a lépéseket a ratifikálás időpontjának elhalasztása iránt, ami azért vált szükségessé, mert a szerződés törvényhozási tárgyalása nem volt beilleszthető a nemzetgyűlést már előzően megállapított programjába.

Lemondott a francia kormány.

A kamara csütörtöki ülésén a többség a felvetett bizalmi kérdésben a kormány mellett szavazott, a jobboldal azonban átvitte a kormány elleni tá-

madást a szenátusba is és pedig teljes sikerrel, úgyhogy egy napirendi javaslattal kapcsolatban sikerült leszavazni a kormányt. Emiatt pénteken este

POLITIKA.

Politikában a husvéti ünnepek alatt és a közelgő pravoszláv husvét miatt, nemkülönben a király távollétével, ki Sarajevóban van vadászaton fontosabb fordulat nem állott be. Különben sincs meg a szokásos élénkség Beogradban, miután a politikusi legnagyobb része az ünnepeket családijánál tölti. A várt kormányváltás sem következett be, bár Pašić miniszterelnök üdülésre mentében audiencián jelent meg a királynál, de a miniszterek kinevezéséről szó nem esett. Ugylátszik Pašić a radiókkal folytatott tárgyalások kimenetelétől teszi függővé a rekonstrukciót s maj az ünnepek után fog a döntés megtörténni. — Pribičevićék cáfolják a radikális — radiček megegyezésének lehetőségét, természetes a saját érdekében. Kilátás van azonban arra, hogy az ideiglenes rekonstrukció radiček nélkül fog megtörténni, ami azonban nem zárja ki a radičekkel való további tárgyalásokat. — Kisanin konferencia megtartását végleg

Mit csinált örömeiben Darkó Dénes?

Elbeszélés. — Irta: Ja. O.

— Hol kaptad azt a madárfészket?

— A nagy nyárfán az alszegen.

Csak így beszéltek az egész faluban, ha a Darkó Dénes kertjében álló vén nyárfáról volt szó. Megértette mindenki.

Tetemes egy fa is volt az istenadta! Törzse oly vastag, mint valami szürkés, régi, kerek bástya; koronája pedig beillett volna egy kis erdőségnek. Ágain annyi varju megértett éjjeli szállásra, hogy mikor onnan úgy őszi reggelenként utra kerekedtek: nagy darab helyen elfogták s fekete, széles bakacsinnal húzták be az eget. Ha nyári esteiken sűrű lombzatját megbolygatta a szél: egész a cinteremig felhallatszott a reszkető levelek csön-des susogása.

Az egész falu gyönyörködött benne. —

Egyedül a tőzsomszédban lakó szegény Antal János volt az, kinek sok boszúságot, sok keserőséget okozott az a fa, mivel nagy bolondul éppen a kerítés mellé ültették be hajdan, melyen keresztül horihorgas, otromba ágait idővel messze átalnyújtá a szomszéd veteményes kertbe.

Ilyen körülmények között aztán nem lehet csodálkozni, ha a jámbor tőzsomszédnak valahára türelme szakadt. Bámulat, hogy eddig is kibirta.

Egy késő őszi délután átszólott a kerten:

— Te Dénes! Csinálj, fiam, valamit ezzel az istenverte fával. Nem tűrhetem tovább itt a veteményes mellett.

— Ne akadékoskodjék annyit — hangozott a felelet. Senkinek se fáj a foga erre a fára, csak kendnek.

— Hát másnak miért is fájjon, hallod-e? Nincsen az másnak romlására, csak nekem.

— Kendet se eszi meg, ne féljen.

— Hiszen megenni nem eszen meg, fiam, de elég baj nekem, hogy ebben a kertben nem teremhet miatta semmi se. Csak a sok adót fizetem utána.

— Teremjen!

— De ha nem terem! Értsd meg. A tegnap is sirva panaszkodtam a feleségem. Olyan csenevész káposztát teremtek fád árnyéka miatt, hogy szégyeli elsőzni.

Darkó Dénes vállat vont és gyönyörködve veté oda a szót:

— Ne legyen olyan szégyellős!

Antal Jánosnak a vére melegezni kezdett:

— Ej beh könnyen beszélsz! De nem addig van ám a szegény ember nek! Nekem nincs nagy dominiumom, mint neked; s ha ez a nyomorult kert se terem egy kicsi zöldséget: mit főzünk a télen?

— Hiába óbégat, én nem nyulok a fához.

— Nem is kívánom ingyen, Dénes. A mint mondtam, megveszem a

fáját, ha kívánod. Te pénzt kapsz érte, engem pedig nem rontasz minden esztendőben. Elég volt eddig.

— Azt lássa meg, hogy én is kívágjam!

Antal János mérgesen indult a háza felé és fenyegetve kiáltott vissza:

— Na, ha nem látom meg, megglátod te, mit csinálók!

Darkó Dénes a markába kacsagott:

— Ehet a méreg, vén bolond!

Hanem bezzeg nem kacagott, mert kor vasárnap reggel bekláttott hozzá sánta kovács:

— Darkó uram! Nézzen hátra, mi lelte azt a fát? Erősen meghánykózott az éjszaka. Valaki lemozdította a fát.

Semmit sem szólott a kovács beszédjére, csak hátra került izibe a csomógé a fához, hol a guta szinte megütötte. Nem akart a szemeinek hinni.

(folyt. köv.)

sen máj. 9, 10 és 11-ére állapították meg Bukaresten. Ezen a konferencián a kisantant államainak minden külügyministere részt fog venni. — **Francia miniszterelnök** Herriot lemondott s kormány alakítását Poincaré van megbízva. Tehát még francia munkás kormány sem bizonyult időszerűnek. — **Bolgáriában** a forradalom előjelei mindjobban kezdenek nagynbb méretűvé válni. A gyilkolások ott napról-napra komolyabb katasztrófa kezdetét mutatják. Már eddig vagy 152 kormányhü egyént gyilkoltak meg; viszont azok megint földmivesek és komunisták közt is eleget tettek el láb alól. Egy felfegyverkezett banda legutóbb megtamadt Boris király autóját, ki azonban szerencsésen megmenekült, kíséretéből azonban két egyént a banda agyonlőtt. Jelek szerint Bolgária újabb forradalom előtt áll. — **Jugoszlávia** tudniillik eddig még mindig hadiállapotban volt Törökországgal, a békétárgyalásokat még csak most fogja megkezdenni a két állam, melyekre a tagokat már mindkét állam kinevezte. — **A két husvéti ünnep** végével a magyar-jugoszláv tárgyalások újból folytatódhatnak. — **Jugoszláv-görög** szövetségi szerződésre vonatkozó tárgyalásokat a két állam megbízottai rövidesen újból megkezdik.

Glászi — Hírek.

— **Postüvanim** nasim naprēplacsnikom naznanyamo, ka szmo k denšnjo M. Krajini prázne csek položili z sterim proszimo csek szpuniti i za II. frtao naprēplacsilom za novine nam notri poszlati kak náhitreje proszimo. Z naprēplacsilom že dugsi cāt za osztanyenē naprēplacsnike pa proszimo zaosztanek kak náhitreje poravnati.

— **Carina** na notri pripelano blágo sze z I. májom prinasz podigne. Vszaki ki ká za kúpiťi má sze ná preszkrbi zanyō do toga termina.

— **Sekvestura** na veleimányi g. grofa Szapary Lászlója v M. Soboti je vdignyena i sztem je g. Franc Jelovšek vecs ne sekvester nego po zavūpanyi g. grofa je pōsztao toga vērštvu ravnitel.

— **Ogen** Kak szmo zādnyics 'ze opiszi je oszlica Franko Jožefa v Kupsinci zgorēla i kak szmo sze zdā informarij, szo oszlico deca vužgali. Sztarisje pāzite na deco nā do szpic nepridejo!

Rádio balsumika i odrēdbe angleske oblászti za tō vrásztvo prōti reumatizmi. — Kak szti premislavajo mērodājne oblászti od toga vrásztva, je szvedōsztvō, ka je dāni v imēni krāla Jūrija V. od engleske oblászti patent z pozdrávom g. dr. Rahlejevi. V tom patenti je tō vrásztvo pohvájlēno kak zvūnrēdno dobro i hasznovito zdravilo prōti vszē vrst reumatizma i kak tákso je dovoljeno oddávati po cēloj Angliji. Rávno zāto szo dāna vsza zákonszke vugodnoszti znajditeli toga vrásztva g. dr. Rahlejevi i je tocsno povēdano, ka vszāka falzifikācija ali podrázjenje toga vrásztva sze osztro strofa. Nāvāznēse je pa tō, ka tō vrásztvo szam znajditel dela v szvojem laboratoriji, ki sze nahāja v Beogradi v Kosovskoj vilici br. 43. Rávnotak sze v laboratoriji szprimajo vzse narōcsbe i posilajo hitro i tocsno, ki sze ticsejo toga zdravila i tūdi szami odposilajo na adress narōcsnika. Zdravilna mōcs toga vrásztva je doszēmao prevēcs velika, ár szo sze vnōgi betēzniki reume v nasoj zemli z-vrācsili z-tem vrásztvom, z ponūcanyom 'ze od dve do tri glāz'kov. Tō vrásztvo je pa nē szamo v nasoj, nego zvūn tē escse i

v dvadvajszeti dr'zavaj patentirano, v steri sze rávnotak odāva.

HALLO! **GOSPE!** Prislī szo Pariški in Bečki klobuki v trgovino A. Király M. Sobota.

— **Slovensko lovsko društvo, podružnica v Murski Soboti.** Dne 26. aprila t. l. ob 2. uri popoldne vrši se v prostorih gostilne pri g. Turku 2. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika; 2. Tajniško poročilo; 3. Blagajniško poročilo; 4. Poročilo odbora o delovanjā v prošlem letu; 5. Prijava novih članov; 6. Volitev enega odbornika; 7. Razgovor o sosednem članstvu, ki ni včlanjeno v nobeni podružnici; 8. Slučajnosti. Vabijo se zlasti lovski najemniki, da se udeležo tega zborovanja z ozirom na važno vprašanje novega lovskega zakona, ki se pripravlja. Radi upravnega razmerja pričakuje se udeležba lovcev tudi iz Dolnje Lendave in Ljutomerā, ki ima posebno ugodno zvezo, pa tudi ostalih lovcev in prijateljev ob Muri. Z lovskim pozdravom!

ODBOR.

T. előfizetőink szives tudomására hozzuk, hogy mai lapunkhoz befizetési lapokat mellékelünk, melyek kitöltésével kerjük a II. negyedre szóló előfizetési díjat beküldeni. Hosszabb ideje hátralékban levő előfizetőinket pedig kérjük, hogy hátralékaikat haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek mert magas költségeink a hitelezést elviselni nem bírják.

— **Kereskedőknek fontos!** A finácok általi zaklatás, mellyel a 80%-os ecetsavnak az árusítása tiltott, nem volt alapos, mint most a „Kereskedők lapja” azt megírja, az csak az idevonatkozó ministeri rendeletnek a felmagyarázása volt s ily erős ecetsavnak az árusítása most is meg van engedve.

— **M. Sobota—Ormož** vasutvonalon, mint jól értesült helyről megtudtuk, junius elsejével a harmadik vonatpár is be lesz állítva olyanformán azonban, hogy Ormož és Hodoš közt direkt vonat fog közlekedni, nem mint eddig, megszakítással, illetve két mozdony igénybe vételével és két különböző elszámolással.

— **Prekmurska banka** részvényeinek többségét (55%), mely eddig a „Jadranska banka” tulajdonában volt, mint értesülünk, a Jadranska bankától Hartner Géza és Berger Béla urak vették meg. Így tehát a Prekmurska banka részvénytöbbsége prekmurecek kezében van, mint a kik alapították is.

— **Cukorárakat** a cukorgyárak kétszer egymásután szállították le kg-ként 15—15 parával azaz összesen 30 parával, tekintettel nagy fölöslegükre.

— **Gróf Szapary** László tulajdonát képező M. Sobotai nagybirtok a zárgondnokság alól felmentettet. Ezzel kapcsolatban Franc Jelovšek eddigi zárgondnokot gróf ur intézőjévé nevezte ki.

— **Személyi hír.** Puklavac J. a maribori szőlőszeti és gyümölcsészeti iskola igazgatója e héten három napos körutat tett Prekmurjében, hogy személyes tapasztalatokat szerezzen vidékünk fekvéséről a szőlőszetet és gyümölcsészetet illetőleg. Alkalmunk volt e tekintetben az igazgató ur véleményét kikérni ki oda nyilatkozott, hogy bortermelés tekintetében úgy a talaj mint a fekvés kitünő borok produkálására nagyon is bevállik, gyümölcs termelésre pedig a fekvés határozottan előbbrevaló, mint Szlovénia bármely része; e tekintetben csak egy kis törődés kellene és pár év múlva a vidék kitünő keresetre tenne szert.

— **A beviteli vám** május 1-től kezdődőleg mintegy száz százalékkal fel lesz emelve Jugoszláviában, miért is ha valakinek valami vétele van pl. ausztriában azt még e hó végéig hozza be.

— **Dohány többtermés.** Államunknak 400 vagon 1923. és 1000 vagon 1924. évi dohánytermése áll rendelkezésre, melyet ha sikerül a külföldön eladni, dinárunk értéke emelkedését várhatjuk. Csak azt nem értjük meg, hogy ily bő dohánytermés mellett miért nem élvezhetjük mi idehaza a jobb dohányfűst szagát?

BÉCSI és PÁRISI kalapujdonságok megérkeztek! A. Király M. Sobota.

— **D. Lendava.** A Strasser tulajdonát képező »Korona« szállodát 228.000.— Dinárért megvette Eppinger Dolnja Lendavai gőzmalom és téglagyár tulajdonosa.

— **Műkedvelő előadás** Turnicsén. Kellemes szórakozásban volt része Turnicsé közönségének husvét-hétfőn, amikor is a helybeli ifjúság egymásután ismételt, jól sikerült két műkedvelő előadással örvendeztette meg az iskolában. — Előadásra került »Barica« című népi színmű. Irta Kontler Gyula igazgatótanító. Az esemény egy prekmurjai falucsukában történik, teljesen a nepies viszonyoknak megfelelően, úgy amint az ezelőtt 50 évvel történtet. — A történet érdekesen folyik, s a szereplők igazán meglepő előadási és mozgási készséggel gondoskodtak arról, hogy a közönség érdeklődése egy pillanatig se lanyhuljon. — Igazán, szép készséggel álltak elő, megérdemlik a föltétlen dicséretet.

A betanítás és a rendezés persze magától értetődően a szerzőt illeti, a ki szintén a szép erkölcsi sikerben lelte jutalmát elismerésre méltó fáradozásáért. — Az előadás tiszta prekmurjai sloven nyelven folyt, s ennek tulajdonítandó, hogy a közönség oly feszült érdeklődéssel fogadta az előadást, s annak végétével szünni nem akaró tapssal adózott az összes közreműködőknek s a szerzőnek.

Sajnos, ma napság Prekmurjében még azt is kellemes emlékek közé kell sorolnunk, ha valaki a mi nyelvünkön szól hozzánk. — Pedig a kultura terjesztésének ez az alfája. — Ezt sokan nem akarják megérteni.

Kérünk több ilyen szép előadást! — Ezt pedig köszönjük!

SPORT.

Kolesarska dirka.

S. K. Mura sklenil je dne 26. aprila 1925 prirediti propagandno kolesarsko dirko. na progi Murska Sobotā, — Gederovci — Sodišinci — Petanjci — Tišina — Murska Sobotā. Dirka se vrši le v slučaju, ako se do 20. aprila prijavi vsaj 20 dirkačev.

Prijave za udeležbo sprejema klubov gospodar g. Meolic Franc v Veliki Kavarni. Prijavnina znaša za osebo 10 Din, ki se ob odstopu od dirke ne vrača. Pravico udeležbe ima vsakdo, tudi nečlani.

Darila za prve 3 najboljše dirkače se bodo objavila kasneje.

S. K. PTUJ — S. K. MURA

Erős küzdelmet, szép játékot ígér a Ptuijaknak és Muraiaknak e találkozója. Vasárnap f. hó 19-én játsza le e két ellenfél d. u. 2 órakor bajnoki mérkőzését a Mura pályáján. Mura a következő felállásban vesz részt a küzdelemben:

Csenár

Bencik Hočevár

Gregorič Csicsek Norcsics II. Péterka Hegedüs Kereszturi Perkič Simon Tartalékok: Ramovš Kardos

Kerékpár—verseny. S. K. Mura e hó 26.—án délután 2 órakor kerékpár versenyt rendez. Utirány: M. Sobotā—Tišina—Murski-Petrovci—Gederovci—M. Sobotā. A résztvenni szándékozók e hó 20.—ig jelentkezzenek Meolic urnál (Velika kavarna).

Hazena. S. K. Mura hazena vezetősége felhívja tagjait a rendszeres treningekre. Treningnapok: szerda szombat, vasárnap.

Hazena. Vodstvo Hazena odseka S. K. Mura poziva svoje članice na redni trening. Dnevi trenaže: sredo, sobota in nedelja.

Hazena. S. K. Mura hazena-osztályának vezetősége felkéri mindazon hölgyeket akiket ezen sportág érdekel és a játékban részt akarnak venni, de a klubnak még nem tagjai, hogy minél előbb iratkozzanak be. Jelentkezni lehet a titkárnál Ramovš urnál (szekő poglavarstvo) és a hazena osztály vezetőjénél Siftár Pistánál (Jug. kred. zavod.) A jelentkezés sürgős, mert a trainingek már megkezdődtek.

KINO Murski Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO!!!

V NEDELJO 19. aprila popold. ob 3., in zvečer ob 8 uri

Ljubovca grofa Varenne

Drama u 5 činova.

Graf Varenne's Gelibte

U glavnoj ulozi:

L. Y. M. A. R. A.

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din., spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D. Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem. Blágo — Áru.

NOVISAD: april. 5.

100 kg.	Psenica—Buza	Din. 400—465
»	'Zito—Rozs	—390
»	Ovesz—Zab	—375
»	Kukorica	190—275
»	Proszō—Köles	—300
»	Hajdina	270—300
»	Szenō—Széna	—80
»	Graj—Bab csres.	—400
»	zmēsan—vegyes bab	—330
»	Krumpli	—150
»	Len.sz.—Lenmag	—700
»	Det.sz.—Lóherm.	3200

BENKO: april. 5.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikōv.	Bika	6.	7.- 8.- 9.-
Telice	Öszō	6.	7.- 8.- 9.-
Krave	Tehén	3.-	5.- 6.-
Teoci	Borju		11.5 12.5
Szvinýé—Sertēs			15.— 16.—
Māszl I-a—Zsirl-a.			30.— 38.—
Zmōcsaj—Vaj			30.—
Spē—Szalona			— 30.—
Belice—Tojās 1 drb.			0.75

Pēnezi — Pēnz.

1 Dollár	= D.	62.—
100 Kor. Budapest	= »	0.0862
100 Kor. Becs	= »	0.0876
1 Kor. Praga	= »	1.8425
1 lira	= »	255
Zürichben 100 Din	=	8.35 sfrk

Naznanilo.*

Vszáki, ki od Bencsec Kálmana i Vilme v Hodoši kakso terjátev má, nā sze v oszmi (8) dní zglászi pri Szecsko Ivan trgovci v M. Soboti Lendavszka ceszta 52, ár sze potom termini niedna terjátev ne vpostūje vecs.

*) Za tou reditelsztvo neodgovárja.

Z-hája vszako nedelo. Naprêplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvôn SHS.,
18 Din v Ameriko 20 Din. Cêna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1- mali ogaszi 0-70 Din
i dâvek. Pri vecskrat popûst.

Rôkopiszi, ki sê ne szhrâniyo i ne vrnejo sê
poslajo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Môrszka Krajina
M Â R K I S E V C I br. 20. posta MURSKA SOBOTA.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —: —: Postatakarék számla száma 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegközti és nyílttér 1-50, rendes
1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték.
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS. KÖZGAZDASÁG.

Burgonya termelési kísérletek.

Burgonya termelésünket az utóbbi
években valóban sok csapás érte, s
ezeknek következménye, hogy országos
termésatlagnak egyáltalában nem fo-
kozódnak, sőt némely évben csökkenést
is mutatnak. Különböző burgonya be-
tegségek léptek fel, a melyek burgonya
termésünket annyival is könnyebben
tönkre teszik, mert rendszerint a talaj-
ban sincs elegendő tápláló anyag, s
így a burgonya fejlődése nem erőtel-
jes, nem tudja a betegségeket lek-
üzdeni.

Ezeket a bajokon végtére is se-
gíteni nem, mert a burgonya népünk-
nek egy igen fontos tápláléka, de
másrészt gyártási és takarmányozási
célokra is nélkülözhetetlen, s ennek
folytán nem tűrhető a termésatlagnak
folytonos csökkenése, hanem ellenkezô-
leg oda kell törekednünk, hogy azok
fokozódjanak.

Az eddigi tapasztalatok szerint a
burgonya betegségek az olyan talajban
léptek fel leggyakrabban, a melyek
humuszban gazdagok, a melyek a bur-
gonya elvetése előtt közvetlenül istálló
trágyázásban részesültek. Az istálló
trágyázásból tehát az a baj származik,
hogy a burgonya elbetegeskedik, el-
rothad, ha ellenben az istálló trágyá-
zást elhagyjuk, akkor nincs miből táp-
lálkozzon, rosszul fejlődik, a betegsé-
geknek nem tud ellenállani és nem ad
termést. Ellenben mindenütt ott, a hol
a burgonya alá megfelelő mennyiségű
és minőségű műtrágyát adtak, nemcsak
kielégítő, hanem határozottan jó termést
arattak, maga a burgonya pedig sok-
kalta egészségesebbnek bizonyult.

Trágyázatlan talajon egy kat.
holdon 63-43 q. 200 kg. káliszuper-
foszfáttal trágyázva 80-13 q. Több
termés 16-70 q. a melyet q-kánt 600
koronával értékelve, s levonva 880
korona műtrágyázási költséget, marad
9130 kor. tiszta haszon. A harmadik
táblán a 200 kg. szuperfoszfáton kívül
a már elvetett burgonyára 50 kg.
chilisalétromot is szórtak ki, s ezen
táblák átlagos termés eredménye 95.32
q, vageis tehát a trágyázatlannal szem-
ben 31-87 q-val több, a melyet 600
koronával értékelve, s ebből 1300
korona műtrágyázási költséget levonva,
ez a trágyázási mód 13.000 korona
tiszta hasznót adott a műtrágyázás
javára.

Ezek a kísérletek is tehát azt bi-
zonyítják, hogy különösen homok tala-
jakon a burgonya műtrágyázása is
rendkívül nagy haszonul jár.

Mezőgazdasági hitel- szövetkezetek.

Minket kisgazdákat is az egyszer
nem felejtettek ki a létszámból, bár
nem rendes törvény keretei közt, de
mégis törvényes uton gondoskodtak ar-
ról, hogy a hitelt kereső kisgazda
olcsóbb kamatu kölcsönhöz juthasson,
amire ma már napról-napra égetőbb
szükség lesz.

Letárgyalták már a mezőgazda-
sági hitelekéről szóló törvényjavaslatot,
amelynek általános rendelkezései szerint
meg fognak alakulni a helyi és kerü-
leti mezőgazdasági hitelszövetkezetek,
azzal a feladattal, hogy tagjaiknak a
mezőgazdasági termelés előmozdítására
hitelt nyújtsanak. A részjegyek a helyi
szövetkezeteknél legalább száz dinár, a
kerületi szövetkezeteknél ezer dinár
névértékűek lesznek. (Ennél nekünk
Prekmurjeieknek különös tekintettel kell
lennünk, legalább így kapunk valamit
befizetett nagy adónkból.)

Helyi szövetkezet megalakításához
legalább husz személy szükséges a ja-
vaslat szerint. Rövidlejáratu kölcsönö-
ket nyújt a szövetkezet garancia, érték-
papírzálog mellett, mag-, trágya-, és
takarmány-beszerzés, vetési, aratási és
egyéb folyó kiadások céljaira. Ezek a
kölcsönök az illető munka elvégzése
után vagy legalább egy éven belül
visszatérítendők. Közepes határidőre a
következő esetekben nyújtanak kölcsönt:
állatvásárlás, gépbeszerzéshez, szőlő-,
gyümölcs-ültetés kisebb földjavítások és
kisebb gazdasági építkezések céljára.
A kölcsönt tíz éven belül kell letör-
lesztetni, évi egyenlő részletekben. Ugy
a rövidlejáratu, mint a középhatáridős
kölcsönt kötelezvényre, két személy
garanciája mellett nyújtják, kamatozás-
sal, amely nem lehet alacsonyabb,
mint a részjegyek kamata sem maga-
sabb, mint a Nemzeti Bank mindenkori
eskompt-kamatlába, plus 40% (Vagy
legfeljebb 10 illetve 11%). Hosszule-
járatu kölcsönöket nyújtanak földbirtok-
vásárlásra, agrártartozás letörlesztésére,
gazdasági építkezésekre, állandó föld-
javítási munkálatokra, utépítésekre stb.
Ezeket a kölcsönöket elsősorban jelzá-
log alapján adják, huszonöt évi tör-
lesztésre, hatszázalékos, kivételesen
négyyszázalékos kamat mellett.

(folyt. köv.)

Za trgovino primerno

sztanüvanye, obsztojécse z-dvê hiži,
kühnya, betonirane peovnice i
szkladiscsa, pri vélkoj ceszti, sê
taki z-árende dá. Vecs sê z-vê pri

SZABO JÓZSEF-i Srednja Bitrisca.

? Miért töri a ? fejét

hogy hol vásároljon kerékpárjához
szükséges alkatrészeket, külső vagy
belső gumit stb. varrógépjéhez szükséges
alkatrészeket, mikor mindezeket:

FLISAR PAVEL

műszaki cikkek üzletében

(Berger-féle ház) M. Sobotában

jutányos áron megkaphatja. — Ugyan-
itt nagy raktár öngyújtókban és ennek
alkatrészeiben. A legjobb tűzkövek,
villanyzeblámpák és elemek, gramafon
lemezek, tűk és alkatrészek és varro-
géptűk nemkülönbön összes az e szak-
mába vágó cikkek állandóan és olcsón
kaphatók.

Glávno szkladiscse

pivovarne

THOMAS GÖTZ

v MARIBORI je za celo
Prêkmurje v M. Soboti
pri: **Fliszár Jó'zef**
krčsmári.

Gg. krčsmárje sê obvesztsávajo,
ka sê prve vrszte pí o, v
glázáj po pol litri v lagvicská
pa po od 12.5 Lit. do 100 Lit.
sztláno dobí i tő: 'zúto „Marcso“
i csarno speciálno „Bok pivo“.
V szkladiscsi vszigidár prêk
100 hl. friske pive, ki sê po
szolidni cêna vszáki dén odáva.
Tüdi sê dobí tü „Radeinszka“
szlatina i tő „Zdravilni vrec“,
„Kraljev vrec“ i „Gizella vrec“
po nânizsoj cêni.

Garantírana friska píva!
Zdrava i 'zérna!

HALLO PRIJATELI!
ZNÁS STO JE TOU
MÁJER STEVAN
v Murški Soboti
na Radgonszkoj ceszti?

Tő je násztarêsa firma szabolije
i trgovina z gotovimi oblêkami.
Csí scsês do'ro oblêko po fal
cêhi dobíti, ali dober, garantê-
rani i po cêni stof i caig küpiti,
te obiscsi tő Prekmurja nászta-
rêso i nászoldnêso trgovino i
szabolijo, pa sê zagvûsas.

Hallo goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lêpoga i modernoga, dob-
roga i po fál cêni viditi scsête, te
poglednite, te nânovêse Becs-ke i
Pariz-ke szprotolêtne i lêtne damske
krscsáke, steri szo zdâ prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobíjo sê tüdi po nânizsoj cêni:
ti najmodernêsi fôrtoki za goszpé
i deco z druka i z-glotta, nogavice
za goszpé, moske i deco, perilo
za goszpé i goszpôde i vsze vrszte
drobno i krátko blágo. Szlam-
nati krscsáki za goszpé od
100.— dinarov naprê

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blágom
M. Sobota (Bergerova hi'za)

NAZNANILO.

Pri priliki poszvetsüvanya
vidonszki zvonôv, dnêva
19-ga aprila, bôdo obdr-
zali krčsmárje, v VIDONCI
Bagári Kálmán, v
OTOVCI pa Keréc Rudolf
PLESZNO VESZELICO
k steroj je vsztôp prôszti.
Ciganszka mu'zika, dobro
i fál jeszti i piti, postena
obszlû'zba. Za kémobilnêsi
obiszk sê proszi!

J. Močnik v MURSKI SOBOTI.

(Pôleg kath. cêrkvi.)

priporôcsa vszem interesen-
tom szvoje bogato skladiscse

nagrobni szpomeníkov

od 600.— Dinarov naprê.

Preyzeme vsze v tő sztroko
—: szpádajôcsa dela, —: